

AKADÁLYMENTESÍTÉSI TERVFEJEZET
A Papi Csemetekert Óvoda és Bölcsőde bővítése és felújítása
Engedélyes tervdokumentációjához
Helyszín: 4631 Pap, Kossuth Lajos u. 75-79. Hrsz.: 43
TOP-1.4.1-15 kódszámú, „A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát,
munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével” pályázati
projektjéhez

Készítette:

.....
Kerék Gertrúd
Rehabilitációs környezettervező szakértő
Foglalkoztatási rehabilitációs humán és műszaki szaktanácsadó
Tel.: 06-70-6078937
Email.: kerek.gerti@gmail.com

Marinkás Kálmánné

.....
Marinkás Kálmánné
MMI Tervező Kft
4400 Nyíregyháza, Óvoda u. 53
Tel.: 06-20-944-7781
Email: megyeimernoki.irodakft@chello.hu

© Jelen Akadálymentesítési tervfejezet szerzői jogvédelem alatt áll, minden nemű másolása, sokszorosítása, más személynek történő átadása csak a szerzők előzetes beleegyezésével történhet. A tervfejezet csak az adott létesítmény egyszeri megvalósításához használható fel a kapcsolódó vagyoni jogokkal a szerző rendelkezik

Előzmények, akadálymentesítési tervezési program

Jelen akadálymentesítési tervfejezet a Csemetekert Óvoda és Bölcsőde épületegyüttesének bővítését és felújítását bemutató építési engedélyezési tervdokumentáció (továbbiakban tervdokumentáció) építészeti munkaréséhez kapcsolódóan készült.

Szakági tervezési feladat: a meglévő Óvoda és Bölcsőde akadálymentességének biztosítása, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVII. törvény 31. §-ban (Étv.) foglalt, az akadálymentes megközelíthetőségre és akadálymentes használatra irányuló általános követelmények teljesülésének igazolása.

Az akadálymentességre irányuló tervezési program összeállításához, a szakági tervezési feladat pontosításához az intézmény alapító okirata rendelkezésre állt, mely az építész tervezővel egyeztetésre került. Az alapító okirat értelmében az intézmény sajátos nevelési igényű gyermekek befogadását vállalja.

A 2011. évi CXCV. törvény értelmező rendelkezése – 4.§ 25 pontja - a sajátos nevelési igényt az alábbiakban határozza meg:

„sajátos nevelési igényű gyermek: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd”

A tervezés jelen fázisában pontosan nem ismert, hogy a köznevelési törvényben részletesen felsorolt sajátos nevelési igény-típusok közül, melyek azok, amelyek jelenlétével számolni kell. Valószínűsíthető azonban, hogy az intézményben a többi gyermekkel, együtt – azonos csoportban - nevelhető, sajátos nevelési igényű gyermekek, nevelése-fejlesztése történik, ezért súlyosan, halmozottan fogyatékos gyermekek, jelenlétével nem számolunk. Az intézményben időszakosan bár, de fogyatékossgal élő szülők is jelen lehetnek.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (továbbiakban: Fot.) kimondja, hogy a fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ugyanezen jogszabály célként jelöli meg a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtését. Az esélyegyenlőség célterületei között az oktatás, képzés területe is jelen van.

A tervezés során az átalakítással érintett területek vonatkozásában projektarányos, míg a új létesítmény (bővítvény) a komplex, teljeskörű akadálymentesítés jogszabályban megfogalmazott szintje illetőleg az oktatási-nevelési funkciók egyenlő esélyű hozzáféréseinek biztosítása a cél. Figyelembe kell venni továbbá az MSZE 24203 Oktatási intézmények tervezési előírásai vonatkozó szabványsorban foglaltakat.

„A projektarányos akadálymentesítés során a fejlesztéssel érintett valamennyi, közösségi célú funkciókat ellátó és/vagy ügyfélforgalmat lebonyolító épület/épületrész tekintetében – függetlenül az infrastrukturális beruházás tárgyától – a projekt keretében biztosítani kell az épület bejáratának és legalább egy mellékhelyiségének az elérési útvonal biztosításával történő, valamennyi fogyatékosági csoportra kiterjedő komplex (fizikai és info-kommunikációs) akadálymentesítését.”

Továbbá:

„A projekttel érintett ingatlanon végrehajtott bármely fejlesztési tevékenység során figyelembe kell venni az összes érintett fogyatékosági csoportra vonatkozó akadálymentesítési követelményeket. ... Az akadálymentesség projektarányos teljesülése egy preventív, megelőző gondolkodásmódot jelent, célja, hogy a projekt keretében érvényesüljenek az egyetemes tervezés elvei.”

A fent idézett bekezdések értelmében a helyszínen – ott, ahol ez még nem valósult meg - ki kell alakítani legalább az alábbiakat: akadálymentes parkoló, akadálymentes bejárat, akadálymentes illemhely az oda vezető útvonallal. Továbbá a neveléshez kapcsolódó funkcióbővítés vonatkozásában (pl. tornaszoba, logopédiai szoba, stb.) az új helyiségeket valamennyi fogyatékosági csoportra vonatkozóan akadálymentes használatra alkalmassá kell tenni. Ez emeleten/tetőtéren történő bővítés felvonó telepítését vonzza magával. Az akadálymentesen megközelíthető emeleti/tetőtéri szintről a mozgásukban és/vagy cselekvőképességükben korlátozott személyek biztonságos menekítését/mentését is meg kell oldani, a megfelelő megoldás megválasztásához tűzvédelmi szakember bevonása szükséges.

Az Oték 54/A. §. értelmében **tervezési programban kell meghatározni a közhasználatú építmény azon építményrészeit, amelyeknél az akadálymentes használatot biztosítani kell.** Ezek az alábbiak: valamennyi csoportszoba, sószoza, tornaszoba, elkülönítő, többfunkciós helyiség, logopédia, nevelői szoba, újonnan kialakított gyermeköltöző (akadálymentes vizesblokkal), valamint az előterek területei.

Az épített környezet megfelelő, akadálymentes kialakítása mellett egyéb személyi és tárgyi feltételek megléte is szükséges ahhoz, hogy a speciális nevelési igényű gyermek az intézményben megfelelő nevelésben, oktatásban részesülhessen, ezeket a feltételeket többek között a köznevelési törvény 47.§-a is részletezi.

Jelen tervfejezet a továbbiakban a tervezéssel érintett területen **az épített környezeti elemek akadálymentesítéséget biztosító műszaki megoldások bemutatására irányul,** nem része szolgáltatásszervezést érintő elemek, informatikai és/vagy telekommunikációs eszközök, berendezések, rendszerek, honlapok vizsgálata, a speciális nevelési igényű gyermekek oktatásához, neveléséhez szükséges egyéb személyi és tárgyi feltételek meglétének feltárása.

Az akadálymentesítési tervfejezet az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) kormányrendelet (továbbiakban OTÉK) akadálymentesítési vonatkozású pontjainak figyelembevételével készült, a rendelkezésemre álló építész tervdokumentációban foglalt és építész tervezőkkel egyeztetett koncepció alapján.

Azon műszaki megoldások tekintetében, melyek a tervdokumentációban - annak jogszabályban előírt tartalmi részletezettsége okán - nem szerepelnek, de kidolgozásuk a kiviteli tervdokumentáció részeként megoldandó, a vonatkozó jogszabályi előírások kerülnek feltüntetésre.

Amennyiben a teljes tervdokumentáció egyes részei az akadálymentesítési munkarészben leírtaktól bármely pontban akadálymentesítési szempontból eltérést mutat, úgy az eltérések a tervezők és rehabilitációs környezettervező szakértő bevonásával tisztázandóak annak érdekében, hogy a teljes körű, komplex akadálymentesítés megvalósuljon.

A tervezés során elsősorban figyelembe vett jogszabályok, szabványok, ajánlások

Magyarország Alaptörvénye

2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről – ENSZ Konvenció

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról (Fot.)

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről (Étv.)

253/1997.(XII.20.) Kormányrendelet az országos településrendezési és építési követelményekről (Otek.)

10/2006. (II. 16.) OGY Határozat az új Országos Fogyatékosügyi Programról

Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez – Komplex akadálymentesítés – Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány, 2009. (Segédlet)

e-UT 03.05.11 Mozgáskorlátozottak közlekedését segítő közúti létesítmények kialakítása, Magyar Útügyi Társaság, 2000.

e-UT 03.05.12 Akadálymentes közúti létesítmények (A KTSZ kiegészítése), Magyar Útügyi Társaság, 2009.

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége (MVGyOSz) akadálymentesítéssel foglalkozó munkacsoportjának a Taktilis burkolati jelzések alkalmazásáról szóló, 2009 novemberében illetve 2013. március 17-én kelt állásfoglalásai.

Akadálymentesítési műszaki leírás

1. Akadálymentes parkolás a területen

Az intézmény bővítése okán felmerülő többlet parkolóigényt a saját telken belül lehet biztosítani, oly módon, hogy az utcai ingatlanhatár és a meglévő utcai kerítés vonal közötti területre kerülnek a parkolók. Mivel a meglévő kerítés nem az ingatlanhatáron helyezkedik el, hanem attól beljebb, így a kialakított parkolók engedélyezési szempontból közterületre esnének, ezért annak területét jelképesen pollerrel + láncsal el kell választani a közterülettől. Az OTÉK 42. § (3) értelmében minden megkezdett 50 db várakozóhelyből legalább egyet a mozgásukban korlátozottak részére kell kialakítani. Jelenleg egy akadálymentes parkolóállás tervezett.

Az **akadálymentes parkolóhely(ke)t** az akadálymentes bejáráshoz lehető legközelebb – a szakmai ajánlások szerint gyalogos útvonalon mérten 50 méter távolságon belül - kell elhelyezni.

Amennyiben az akadálymentes parkoló merőleges beállással létesül, mérete egyenként 3,60x5,50 m, párhuzamos parkolás esetén 3,60x6,50 m méretű parkolóhely biztosítandó a mozgáskorlátozott személyeket szállító jármű számára. A 3,60 m szélességen belül a kiszállási zóna szélessége 1,10 m. A közös kiszállási zóna 10 cm szélességű 45°-ban döntött, ferde fehér csíkozással („forgalom elől elzárt terület” útburkolati jellel) jelölendő, a parkoló-állások szilárd burkolatára a nemzetközi ISA logó – jobbra néző kerekesszékes ábra – kerül felfestésre 1 méter ábramagasságban, valamint szabványos táblás jelölés (mozgáskorlátozottak várakozóhelye tábla: P+ISA logó, alatta szükség esetén többszöröződés tábla) alkalmazandó.

Az akadálymentes parkoló burkolata szilárd, sík, egyenletes, zökkenőmentes, vízszintes felületű, legfeljebb a vízelvezetés mértékéig 1-1,5 %-os oldalirányú lejtéssel készül.

Az akadálymentes parkolóhely és a csatlakozó járda között meglévő szintkülönbség áthidalására szabályosan kialakított szegélyrampa szükséges, legfeljebb 5%-os menetirányú lejtéssel. A gyalogos útvonalak menetirányú lejtése az 5%-ot sehol nem haladja meg.

2. Akadálymentes be- és kijáratokhoz vezető gyalogos útvonalak, gyalogos kapuk

Közterületről a létesítmény akadálymentes főbejárata közvetlenül, kerítéssel határolt útvonalon érhető el, a meglévő kerítés bontása nem tervezett. Telekhatáron belüli gyalogos útvonalak kialakításakor az alábbi szempontok figyelembevétele szükséges:

A gyalogos útvonalak akadálymentes használhatóságát meghatározó jellemzők:

- legalább 1,50 m szabad járdaszélesség, amely belógó akadályoktól mentes
- menetirányú lejtés az 5%-ot nem haladhatja meg, oldalirányú lejtés legfeljebb a vízelvezetés mértékéig 1-1,5%;
- szilárd, sík, csúszásmentes, zökkenőmentesen burkolat;
- a gyalogos útvonal felületi hibáktól mentes legyen, a felületi érdesség mértéke az 5 mm-t nem haladhatja meg;
- a térburkolatban esetlegesen elhelyezésre kerülő vízelvezető rácsok lyukmérete a 20x20 mm-t nem haladhatja meg, elnyújtott rácslyukak esetén azok irányultsága a mértékadó gyalogos forgalom irányára merőleges.
- járda gyalogos közlekedési sávját - sem vertikálisan, sem horizontálisan - semmilyen térbeli akadály nem csökkentheti. (A gyalogos úrszelvény előírt szabad magassága: 2,50 méter)

- a járda/térkö burkolat szegélyezése látássérült személyek számára is kitapintható módon a folyamatos vezetést tegyen lehetővé, utcabútorok lehetőleg azonos oldalra rendezve helyezendők el.
- a főbejárat irányát/helyét térbeli tájékozódási pontok kialakításával látássérült személyek számára célszerű egyértelműsíteni (kiviteli tervdokumentáció részeként pontosítandó)

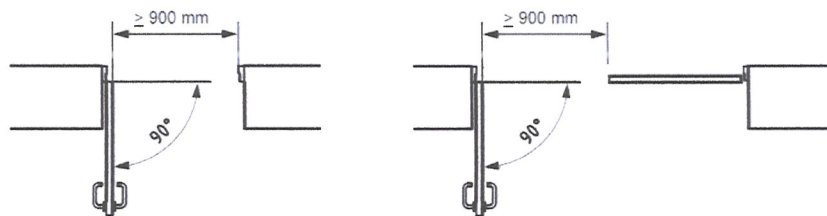
3. Óvoda és Bölcsőde épület bővítése

3.1. Akadálymentes be- és kijárat kialakítása

Az épület valamennyi be- és kijárata cca.: 35 cm szintkülönbséggel csatlakozik az épületet körülvevő járdához, burkolt területhez, a földszint közterületről, Kossuth utca felől illetve a belső udvar irányából is szintben elérhető, rámpa/előlépcső építésével.

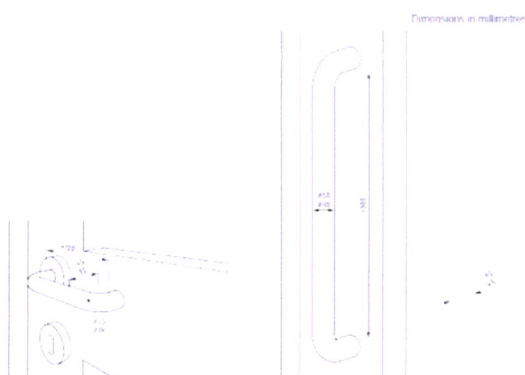
Az akadálymentes be- és kijáratok jellemzően egyszárnyú kialakítású a bővítményben egyszárnyú 105/210+60 cm illetve aszimmetrikus kétszárnyú 160/210+60 cm névleges, mérettel (belső udvar felé). Az akadálytalan áthaladáshoz az Oték 62.§ (5) által előírt 90 cm szabad nyílásszélesség biztosított.

Szabad nyílásszélesség alatt egyszárnyú ajtók esetében a kilincs felőli ajtótok belső síkja és a 90°-ban kitárt ajtószárny belső síkja/a pántoldali ajtótok belső éle (a két utóbbi közül a kisebb méret irányadó) közötti távolság értendő. Kétszárnyú ajtók esetében a másodlagos szárny falcának belső élétől határozandó meg a nyílásméret a fentiek szerint. Nyitáshatároló felszerelésével is legalább 90°-ban nyithatóvá kell tenni az ajtószárnyat!

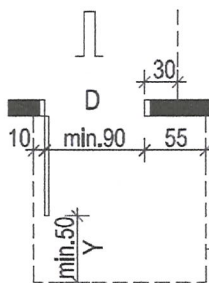

A be- és kijáratok akadálymentes használatát meghatározó jellemzők:

- szabad nyílásszélesség: az elsődlegesen nyíló ajtószárny nyitásával legalább 90 cm.
- küszöbmentes kialakítás, automata küszöb vagy mindkét irányból legfeljebb 20 mm magas legömbölyített élű küszöbképzés
- 30 N kézi erő kifejtést nem meghaladó mozgathatóság (nyitási erőszükséglet), ajtócsukó alkalmazása esetén lehetőleg csúszósínes megoldás (nyitási nyomatékuk kisebb), ajtócsukó esetén nyitvatartási idő beállítása: 0,5 m/s haladási sebességet feltételezve a nyitott ajtón kényelmesen át lehessen érni.
- U alakban visszahajló végű átmenő kilincs, akadálymentes elérési magasságban (padlószíntől mérten 90-110 cm között) vagy függőleges irányultságú ajtófogó (csőátmérő min. 32 mm) 80-110 cm közötti magasságban elhelyezve.

- tartozékok: ha van vízszintes pánikrúd, akadálymentes elérési magasságban helyezendő (padlószíktól mérten 90-110 közötti cm)
- színhasználat: ajtótok és környező falfelület színe között 30%-os kontrasztarány
- nagyméretű üvegfelület jelölése: utólag ragasztott mintázat a balesetmentes közlekedés biztosítása és az üvegfelület jobb érzékelhetősége érdekében. A jelölés anyaga 70%-os opaque öntapadó matt fóliából kivágott mintázat vonalas elrendezésben 10 cm sáv szélességben, a jelölés alsó éle 1,35 m magasságba. (pl. 3 cm átmérőjű kör alakzat 10 cm sorolással, kétsoros elrendezésben a két sor mintázata egymástól feles eltolással, de egyéb megoldás is elfogadható.). Oték 62.§ (11) szerinti előírás alapján.
- ajtó megközelítésének helyigénye: Oték 62.§ (6) előírásának megfelelően a felnyíló ajtószárny zárszerkezet felőli oldalán nyitásirányban 55 cm, nyitásiránnyal ellentétes oldalon 30 cm széles szabad sáv, mindkét oldalon 1,50x1,50 m vízszintes szabad terület a felnyíló ajtószárny nyitásívén felül.

Ajtó megközelítésének helyigénye

Lábtörlő rács kültéren, bejáratok előtt:

- padlóba süllyesztett kialakítási mód;
- rácslyuk mérete legfeljebb 20x20 mm.

Szennyfogó szőnyeg beltéren, bejáratok előtt:

- padlóba süllyesztett kialakítási mód;
- süppedésmentes felület,
- rövid szálhosszúság;

3.2. Rámpa

Két bejárathoz, 35 cm szintkülönbség áthidalására 5%-os szabványosan kialakított egy karú rámpa tervezett, amely az akadálymentes hozzáférést biztosítja. Továbbá a bejáratokhoz, több irányból lépcső kialakítás tervezett.

Kültéri, rámpa, lépcső

A vonatkozó leírás minden újonnan létesítendő lépcső, és rámpa kialakítására értendő!

A lépcső felülete csúszásmentes burkolatú, lépcső élek védelemmel ellátottak. A lépcső kezdetén és végén, lépcsőkar, teljes szélességében színben és felületben eltérő burkolati figyelmeztető jelzés kerül megvalósításra. OTÉK 65§ (4) bekezdése értelmében „Az első és az utolsó lépcsőfokot eltérő színnel vagy jelölőcsíkkal jelezni kell.” A korlát színe a környezethez képest kellően kontrasztos kialakítással készüljön.

OTÉK 68§ (2) bekezdés szerint - a lépcsőkar legalább egyik – a 2,0 m-nél szélesebb lépcsőkar mindkét – oldalát fogódzásra alkalmas módon kell megvalósítani. A lépcső és a lejtőkar kezdetén és a végén a kapaszkodók 0,30 m-rel nyúljanak túl. A korlát markolatán a kéz legyen végigcsúsztható és a környezethez képest színe kontrasztos legyen.

lépcső burkolat és élképzés

rámpa kialakítás

Az épülethez két darab rámpa tervezett. Az építészeti tervdokumentáció értelmében az 5%-ot nem haladja meg. A rámpa szélessége 1,20 m a pihenő szakaszban 1,80 m –nek kell lennie. A rámpa előtt és után, 1,50 m szabad közlekedési területet biztosítani kell. A rámpát mindkét oldalon kétsoros akadálymentes kapaszkodóval valósul meg. A csapadékvíz elvezetést 2 x 2 cm-nél kisebb nyílásméretű fedráccsal védett folyóka biztosítsa. A pihenő és járda burkolatát a lejtés kezdeteknél egy lépéshosszon belül figyelmeztető sávval kell kialakítani. A rámpa burkolata fagyálló, csúszás- és hézagmentes térburkolattal készüljön. A rámpa használatához megfelelő megvilágítást alakítsanak ki.

- Korlát fogódzó 70 és 95 cm magasságban készül, folytonos kialakítással, szálcsiszolt, rozsdamentes acél felülettel
- A legurulást megakadályozó korlát/szegélyelem szükséges, legfeljebb 15cm magasságban

Akadálymentes kapaszkodó kialakítása

A kapaszkodó elemeinek elhelyezési magassága: 70 és 95 cm, pihenőknél is folytonosak, túlnyúlás 30 cm (kivéve ha közlekedési útvonalba nyúlik be a kapaszkodó), a kapaszkodók átmérője 45-50 mm, a kapaszkodó faltól való távolsága 45-50 mm. A korlát színezése kontrasztos, anyaga pl. szinterezett acél.

A kapaszkodót kézfelemelés nélkül kell tudni használni, ezért a megfogásokat „pipa formában” kell kialakítani.

3.3. Közlekedés az épületen belül

A bővítéssel érintett épületrészek folyosós elrendezésűek, a folyosó szerkezeti szélessége 1,70 m-2,50 m között változik, a kerekesszékekkel történő közlekedéshez megfelelő, a kikerüléshez is elegendő hely áll rendelkezésre. A látássérült használók miatt fontos szempont, hogy a közlekedő zónában

elhelyezett berendezési tárgyak (radiátorok, tűzcsapok) ne képezzenek közlekedési akadályt. Minden, a járófelület síkjától 30 cm-nél magasabban lévő, a fal síkjából 10 cm-nél jobban kiálló elem alatt – amennyiben ilyen elhelyezésre kerül - bottal érzékelhető jelzés alakítandó ki.

Tapintható burkolati vezetősáv elhelyezése a folyosókon nem indokolt, a folyosót szegélyező helyiségek ajtóit többnyire kifelé nyílóak, így nyitással vészhelyzetet teremthetnek.

A közlekedő padlóburkolatának akadálymentes használatot meghatározó jellemzői:

- matt, tükröződésmentes felület, mintázat nélküli burkolat
- csúszásmentes felület;
- hézagmentes kialakítás;
- a falburkolat színéhez képest legalább 30%-os szíkontrasztbeli különbség;
- a nagyterű aulában a padlóburkolatba integrálta taktilis burkolati jelzésrendszer alkalmazása (kidolgozása a kiviteli tervdokumentáció részeként burkolatosztási terveken)

3.2. Lépcső, korlát

Az újonnan tervezett épületrész szintmagasságai a meglévő épületrészhez igazodnak, az akadálytalan közlekedésre felvonó telepítése tervezett.

A lépcsőfokok vízorr nélküli kialakításuk zárt homloklappal, kontrasztos élképzéssel, amely optikailag kiemeli a lépcsőfok élét – annak vízszintes és függőleges felületét is -, ezáltal látássérült személyek számára is információt nyújt a lépcső geometriáját illetően. A lépcsőléknél kialakítandó kontrasztos sáv ajánlott mérete (ISO 21542:2011) a vízszintes felületen 40 mm, a függőleges felületen 10 mm. Javasolt továbbá, hogy az így megjelölt sáv a lépcső alapburkolatához képest 60% kontrasztbeli eltérést mutasson. Az Oték 65.§ (4) értelmében elegendő az első és utolsó lépcsőfok megjelölése, de az egységes megjelenés és a jobb használhatóság okán valamennyi lépcsőfok kontrasztos élképzéssel valósuljon meg.

A lépcsőkarok előtt a burkolatban 60 cm szélességben padlóburkolatba integrált taktilis burkolati figyelmeztető jelzés telepítése indokolt, 30 cm-rel elhúzva az első lépcsőfoktól. (kidolgozása a kiviteli tervdokumentáció részeként burkolatosztási terveken)

Korlátkialakítás:

- legalább egyoldalon, két méternél szélesebb lépcsőkaroknál mindkét oldalon egysoros korlát a lépcső járóvonalával párhuzamosan, attól 95 cm magasságban futó felső síkkal, a pihenőknél folytonosan vezetve, a lépcső induló és érkező élétől 30 cm-t túlnyúlva
- méret: kör keresztmetszet 50 mm átmérővel.
- rögzítés: a markolat alsó éléhez csatlakozó rögzítő elemekkel (a kézfej a korláton szabadon végigcsúsztható legyen)
- színezés: a korlát és a környező falfelület színe között legalább 30%-os kontrasztarány szükséges.

3.3. Felvonó

A földszint és az emelet közötti akadálytalan közlekedés biztosítására új felvonó létesül, az Oték. 82.§ pontjai, többek között az MSZ EN 81-70:2006 számú, „*Felvonók szerkezetének és beépítésének biztonsági előírásai, A személy- és teherfelvonók speciális alkalmazásai. 70. rész: Fogatékkal élők által is igénybe vehető felvonók*” című szabvány valamint a szakmai ajánlásokban foglaltaknak megfelelően az alábbi paraméterekkel:

- a felvonó lépcső nélkül elérhető;
- a felvonó-aknaajtó előterében – mindkét szinten - legalább 1,50x1,50 m vízszintes szabad terület rendelkezésre áll;

- fogyatékos személyek számára az emeletek akusztikus jelzése és tapintással olvasható emeletszámozása vizuális jelzéssel biztosítandó
- minimum 1100x1400 mm szabad fülkeméret a tervezett 630 kg névleges teherbírású, 8 fős felvonóval biztosított;
- automatán tolódó fülke- és aknaajtó a rövid oldalon, amelynek szabad nyílásmérete min. 900 mm;
- a kezelőeszközök/vezérlőgombok 900-1100 mm közötti magasságban kerüljenek elhelyezésre, az állomási és fülkei vezérlőkészülék az MSZ EN 81-70:2000 szabvány 2. táblázata szerint alakítandó ki, gombjai a síkból kiállóak legyenek (érintőpaneles megoldás nem fogadható el), a számokat/betűket tapintható módon (kidomborítva) kell kialakítani és ezen felül Braille-feliratozás és kontrasztos színhasználat is szükséges;
- a vészjelző gomb a többitől eltérően jelölendő, a könnyebb megtalálhatóság végett;
- a kabin padlóburkolata csúszás- és tükröződésmentes, falburkolata tükröződésmentes kialakítású legyen;
- a felvonó ajtóval szemközi falán tükör elhelyezése szükséges, alsó éle a padlósík fölött 30 cm-nél ne érjen lejjebb.
- fényfüggöny beépítése szükséges, a véletlen ajtózárások elkerülésére;
- korlát a fülkei vezérlőpanellel megegyező oldalon, zárt korlátvégekkel, padlószinttől mérten 900 mm magasságban 30-45 mm közötti átmérővel;
- indukciós hurok beépítésével kell gondoskodni a hallássérült (siket vagy nagyothalló) személy vészhelyzeti kommunikációjáról, sms kommunikációs lehetőség telefonszám feltüntetésével.
 - a felvonó színét úgy kell megválasztani, hogy az az állomási szinteken jól érzékelhető, látássérült személyek számára is könnyen megtalálható legyen.
 - Az emeleti szintről a fogyatékos - mozgásukban és/vagy cselekvőképességükben korlátozott - személyek biztonságos menekítése, mentése érdekében tett műszaki megfontolások a tűzvédelmi munkarészben kerülnek tisztázásra.

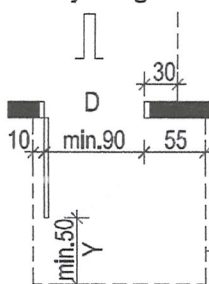
3.4. Beltéri ajtók

Az új épületrész valamennyi, a tervezési programban felsorolt közfunkcióval érintett helyiségének beltéri ajtóját az akadálymentes használhatóság szempontjai szerint kell megvalósítani. A meglévő épületrészek nyílászáróinak átépítése (nyíláskiváltással egybekötött méretnövelés, beépítési hely változtatása, stb.) nem képezi jelen projekt tárgyát. Azokban az esetekben, amikor az akadálymentes használhatóságot minimális költségekkel meg lehet oldani (pl. projektarányosan), ott megtörténik a módosítás. A közfunkcióval érintett helyiségek egyszárnyú beltéri ajtóit egységesen 105 cm névleges nyílásszélességgel létesülnek, az emeleten lévő aszimmetrikus kétszárnyú ajtók egy szárny nyitásával teljesítik a szükséges szabad nyílásméretet, így biztosítható az Oték 62.§ (5) által előírt 90 cm szabad nyílásszélesség.

Az akadálymentes használatot meghatározó jellemzők:

- nyílásszélesség: az elsődlegesen nyíló ajtószárny nyitásával legalább 90 cm szabad nyílásszélesség megléte, valamennyi a tervezési programban megjelölt közfunkcióval érintett helyiség és oda vezető útvonalon álló beltéri ajtó vonatkozásában
- küszöbkialakítás: küszöbmentes (általános helyen) vagy 20 mm magasságot meg nem haladó ráfutóküszöb (pl. tantermek, csoportszobák hanggátlási követelményének biztosítása okán) vagy automata süllyedő küszöb (pl. folyosói füstgátló kétszárnyú ajtóknál)
- nagyméretű üvegfelület jelölése: kontrasztos színnel padlósíktól mérten 1,0-1,40 m tengelymagasságokban;

- tartozékok: kezelőeszközök (kilincs, pánikrúd, stb.) padlóstól mértén 90-110 cm magasságban;
- ajtó megközelítésének helyigénye: a felnyíló ajtószárny zárszerkezet felőli oldalán nyitásirányban 55 cm, nyitásiránnyal ellentétes oldalon 30 cm széles szabad sáv, mindkét oldalon 1,50x1,50 m vízszintes szabad terület a felnyíló ajtószárny nyitásával felül
- szín: ajtókeret/ajtólap és a környező falfelület színei között 30%-os kontrasztarány
- 30 N erő kifejtést nem meghaladó mozgathatóság (ajtócsukó/ajtóbehúzó szerkezet alkalmazása esetén is) Oték 62.§ (10) „Akadálymentes használatra könnyen kezelhető, nagy erő kifejtést nem igénylő nyílászárókat kell beépíteni, szükség esetén automatikus nyitást biztosítva.”
- ajtó nyitvatartási ideje: 0,5 m/s haladási sebességet feltételezve a nyitott ajtón kényelmesen át lehessen érni, mielőtt bezáródik
- akadálymentes illemhely ajtók egyéb kiegészítői:
 - Ajtózár: kör WC-rozetta, elliptikus nagyméretű kallantyúval, kívülről íves foglaltság jelzővel (belülről kallantyúval zárható, kívülről zárt állapotban érmével nyitható spec. WC zár)
 - Ajtólap belső oldalára szerelt vízszintes ajtóbehúzó, $D_{min} = 32$ mm, hossza min. 600 mm, elhelyezés: padlóstól mértén 900 mm tengelymagassággal.
 - Nagyméretű, U alakban visszahajló végű kilincs az ajtólap mindkét oldalán

Ajtó megközelítésének helyigénye

3.5. Akadálymentes vizesblokk

Az intézményen belül két új akadálymentes illemhely létesül, egy a földszinten), egy pedig az épületrész emeleti szintjén, az alábbi berendezésekkel: a részletrajz a kiviteli tervdokumentáció részét képezi.

Mosdó berendezés:

Típus: Akadálymentes, konkáv peremkialakítású, kristályporcelán mosdó fehér színben, mozgáskorlátozottak részére, 675x575 mm méretben, könyöktámasszal, hátfalas kialakításban, tartókonzolla „ültetett” mosdó, mosdódübel szettel fixen szerelve, csaplyukkal, sülyesztett szifonnal, tartókonzol párral. Szerelési magasság: felső pereme 86 cm magasságba, végleges padlószinttől mértén. Mosdó alatt 70 cm magas lábszabad terület rendelkezésre áll.

Akadálymentes mosdóhoz álló, egykaros keverőcsaptelep, keverőkarral, rövid fix kifolyócsővel, rögzítő elemekkel szerelve, fölötté 5 mm vtg. sík, élciszolt fali tükör csempézett felületbe vagy felületre fixen ragasztva, hátulról biztonsági fóliával borítva, méret 600x1000 mm. Elh.mag.: alsó éle 90 cm magasságban padsík fölött. Tükör fölött világítás elektromos munkarész szerint.

WC berendezés:

Típus: Szerelőkeretre konzolosan rögzített fali WC-berendezés mozgáskorlátozottaknak, 70 cm-es hátfaltól mért kiállással, 46-48 cm ülésmagassággal, elülső kivágás nélkül, szerelési szettel, antibakteriális felületű műanyag ülőke fedéllel és nemesacél csuklópántokkal, szerelőfalba épített WC-tartály és öblítő szerelvény, szerelési szettel.

WC berendezés rögzítése: könnyűszerkezetes falba elhelyezett önhordó, 62 cm-nél hosszabb konzolos, mozgássérültek számára tervezett WC berendezés és kapaszkodók fogadására alkalmas szerelőkeretre. Öblítő víztartállyal, öblítő szerelvénnel gépészeti szakági munkarész szerint.

Ülőke: műanyag WC-ülőke, amely elülső kivágás nélküli, antibakteriális duroplast anyagú, króm zsanérral, fehér színben

Kapaszkodók WC berendezés mellett:

Típus: Szabad oldalon minden esetben függőlegesen felhajtható kapaszkodó készül, $L_{vz}=800$ mm, $d=32$ mm, csővastagság 1,5 mm, csavarokkal, tiplivel, csőtakarókkal, visszacsapódás elleni fékkel, WC-papír tartóval, rozsdamentes acél anyagból, selyem matt felülettel. Elhely.mag.: vízszintes szár padlósíktól mérten 75 cm felső síkkal. Teherbírás: min.120 kg, amely a rögzítésekre is értendő.

Fal felőli oldalon minden esetben fix kapaszkodó létesül, vízszintes és függőleges szárral, $L_{vz}=L_{függ}=600$ mm, $d=32$ mm, csővastagság 1,5 mm, csavarokkal, tiplivel, csőtakarókkal. Elhely.mag.: vízszintes szár padlósíktól mérten 75 cm magasságban. Függőleges szár a WC elülső éle elé kerül 10 cm-rel. Teherbírás: min.120 kg, amely a rögzítésekre is értendő.

A felhajtható kapaszkodók rögzítése könnyűszerkezetes falba beépített mozgássérült WC és kapaszkodók rögzítésére alkalmas szerelőkeretre, vízálló rétegelt falemezhez, fix kapaszkodók oldalfalra stabilan rögzítve.

Kapaszkodók WC berendezés mögött:

Típus: vízszintes fix kapaszkodó, $L=450$ mm, $d=32$ mm, csővastagság 1,5 mm, csavarokkal, tiplivel, csőtakarókkal, rozsdamentes acél anyagból, selyem matt felülettel. Elhely.mag.: vízszintes szár padlósíktól mérten 75 cm felső síkkal, elhelyezés öblítőgomb alatt, a WC tengelyéhez szimmetrikusan. Teherbírás: min.120 kg, amely a rögzítésekre is értendő. (pl. BA45S vagy azzal egyenértékű termék)

Segélyhívó rendszer:

(Elektromos munkarészben rögzítettek figyelembevételével)

Áramszünet esetén is működőképes segélyhívó rendszer. Hívó húzókapcsoló visszajelző piros LED-del, 100 cm tengelymagasságban, padló fölött 30 cm-ig vezetett perlonzsinórral kiegészítve, végén kézfejnyi méretű merev hurokkal, a húzókapcsoló kerete feliratmezővel kiegészül, rajta felirat: "Vészjelző". Segélyhívó hang és fényjelző berendezése ajtó fölött kívülről elhelyezve, piros jelzőfényrel, illetőleg a segélyhívás a portára - vagy olyan helyre ahol állandó személyzet tartózkodik - befut.Segélyhívó nyugtázó gombja visszajelző piros LED-del, padlósík fölött 100 cm tengelymagasságba, kerete feliratmezővel kiegészül, rajta felirat: "Nyugtázó".

Kiegészítők:

Fali fém fogas kétágú kivitelben ajtóra vagy falra szerelve, szerelő szettel kompletten Elhelyezési magasság padlósíktól mérten 1,30 m tengelymagassággal., minden illemhelyen belül 2 db.

Fali WC-kefe szett, kefével, tartóval, kivehető belső tartállyal, rögzítőcsavarokkal, vandálbiztos kivitelben, rozsdamentes acél, selyem matt felülettel.

Fali hulladékgyűjtő zárható felerősítéssel, kiszedhető szemeteszsák tartóval, rozsdamentes acél, selyem matt felülettel. min. 5 l. Alsó síkja padlósíktól mérten min. 30 cm magasságban elhelyezve.

Folyékonyszappan tartó és adagoló tartály, 1,2 literes, rozsdamentes acél, zárható, függőleges állású. Elhely.mag: alsó síkja 110 cm magasságban a padlósík fölött.

Infravezérlésű, automatikus ki- és bekapcsolású kézzárító, nagy teljesítménnyel, vandálbiztos, rozsdamentes acél ház, selyem matt felülettel. Elhely.mag: alsó síkja 110 cm magasságban a padlósík fölött.

Falburkolat:

Fal- és padlóburkolat teljes felületen matt, káprázás- és tükröződésmentes, a padlóburkolat csúszásmentes. Csempeburkolat alapszíne és a fehér szaniterek között 30%-os kontrasztarány megléte szükséges. Az alapszíntől eltérő, sötétebb színű burkolati sáv létesül a WC és a mosdó berendezések mögött a falon a szaniterek optikai kiemelésére vagy a helyiség teljes kerülete mentén 100-125 cm közötti magasságban. (Kiviteli tervdokumentáció részeként falburkolati terveken pontosítandó.)

Egyéb megfontolások:

A segélyhívó rendszer, a világítás és világítási kapcsolók, elektromos kézzárító kiépítésére vonatkozó előírásokat az elektromos munkarészben leírtakkal össze kell egyeztetni.

A helyiségben mozgásérzékelő által működtetett világítás nem készülhet, jelenlétérzékelős megoldás elfogadott, amennyiben a világítás kapcsolóval működtetett, úgy a kapcsolót akadálymentes elérési magasságban – padlósík fölött 90-110 cm között - kell elhelyezni.

3.6. Kezelőeszközök

A közfunkcióval érintett valamennyi épületrészben a világítási kapcsolók és egyéb kezelőeszközök az akadálymentes elérési tartomány figyelembevételével telepítendőek, padlósíktól mérten 90-110 cm magasság között.

4. Infokommunikáció

A létesítmény egészére kiterjedő egységes épületinformációs rendszer megléte akadálymentességi kritérium. Lsd. Oték 54/A.§ (1) „Az akadálymentes használathoz olyan jelző-információs rendszert kell alkalmazni, amely a rendeltetészerű használó fogyatékos személyt segíti az építmény, építményrész használatában.” A kiviteli tervdokumentáció részeként a létesítmény egészére kiterjedő, átfutott, egységes logikai rendszert alkotó információs táblarendszer kidolgozása szükséges az akadálymentes használat szempontrendszerének figyelembevételével.

Az épületen kívül és belül legalább a következő, akadálymentes használatot segítő információs és tájékoztató táblák elhelyezése szükséges:

- Kültéri információs tábla a létesítmény megnevezésével.
- akadálymentes parkolók KRESZ szerinti szabványos táblás jelzése;
- akadálymentes bejáratok jelzése a bejárat mellett az épület falán vagy az ajtószárnyon szemmagasságban elhelyezett táblával, rajta kerekesszékes szimbólummal.
- A főbejáratnál beltérben elhelyezett tapintható térkép, az adott épületrész egyszerűsített alaprajzi rendszerével.
- Beltéri irányító táblák a közlekedőkben elhelyezve, oldalfalon szemmagasságban vagy a mennyezetről belógatva.
- Helyiségek névtáblái a helyiség ajtók melletti oldalfalon.

- Piktogramok: akadálymentes és normál illemhelyek illetve az indukciós hurok meglétének jelzésére.

5. Indukciós hurokerősítő rendszer

A hallókészüléket viselő hallássérült gyermekek számára az oktatásban való részvételt - több egyéb tanulást segítő eszköz/módszer mellett - indukciós hurokerősítő berendezés használatával lehet segíteni.

FM rendszerű vezeték nélküli mobil indukciós hurokerősítő berendezés beszerzése javasolt, egy vagy több komplett szett (pl. CM1/FM szett vagy azzal műszakilag egyenértékű termék).

A szett többcsatornás, tartalmaz egy darab mobil indukciós vevőegységet nyakba akasztható indukciós hurokkal, 1 db mobil indukciós hurok adóegységet csíptethető vezeték nélküli mikrofonnal illetőleg egy darab töltő adaptert. Elhelyezése a portán vagy a nevelőtestületi irodában célszerű, ahol igény esetén hozzáférhető. A megajánlott eszköz általános szempontok mentén lett meghatározva, az intézménybe felvett nyert hallássérült gyermeknek lehetnek speciális eszközigényei, amelyet mindig személyre szabottan kell kielégíteni. Az Intézmény üzemeltetőjével pontosítandó!

Az indukciós hurokok megléte piktogrammal jelölendő.

Jelen akadálymentesítési műszaki leírásban nem tisztázott vagy egyéb felmerülő kérdések a tervezővel egyeztetendők, jelen műszaki leírás kizárólag az akadálymentességet érintő munkarészeket tartalmazza. Amennyiben jelen tervfejezet és az egyes szakági tervek között eltérés mutatkozik a helyes megoldás megválasztása érdekében a tervezők állásfoglalását kell kérni.

Akadálymentességi nyilatkozat

Alulírott Kerék Gertrúd rehabilitációs környezettervező szakértő nyilatkozom, hogy a TOP-1.4.1-15 kódszámú, **„A foglalkoztatás és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével”** című projekt kereteiben megvalósítandó beruházás, bővítés és akadálymentesítését célzó pályázat műszaki tervdokumentációjában bemutatott megoldások, annak akadálymentesítési tervfejezettel és az Akadálymentes illemhely berendezési részletrajzával kiegészítve megfelelnek a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (OTÉK) akadálymentességre vonatkozó műszaki előírásainak és a pályázat mellékletlét képező „Segédlet a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréseinek megteremtéséhez” című dokumentumban foglalt akadálymentességi szempontoknak, figyelembe véve az épületben nyújtott szolgáltatás jellegét is.

A megvalósítani kívánt beruházás:

„A Papi Csemetekert Óvoda és Bölcsőde bővítése és felújítása” épület
(Helyszín: 4631 Pap, Kossuth Lajos u. 75-79 sz., Hrsz.: 43)

Jelen nyilatkozatot a MMI TERVEZŐ Kft. Marinkás Kálmánné tervező szakmérnök (4400 Nyíregyháza, Óvoda u. 53.) által elkészített építési engedélyezési tervdokumentációjához adom ki.

Kelt: Nyíregyháza, 2016. szeptember 20.

.....
Rehabilitációs környezettervező szakértő

